

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: J. L., zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 4. 8. 2016, č. j. 48 A 36/2016 - 21,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 4. 8. 2016, č. j. 48 A 36/2016 - 21, odmítl žalobu proti nečinnosti žalovaného. V odůvodnění usnesení soud uvedl, že se žalobce domáhal ochrany před nezákonným zásahem Městského úřadu Rakovník, který měl spočívat v nepředání spisu sp. zn. OD01/17575/2015/GURBO r 373, žalovanému společně se stanoviskem k odvolání. Krajský soud výzvou ze dne 17. 3. 2016, č. j. 48 A 36/2016 - 17, poučil žalobce, že proti nepředání spisu je nezbytné bránit se žalobou proti nečinnosti a že v pozici žalovaného nemůže být Městský úřad Rakovník, ale Krajský úřad Středočeského kraje. Žalobce v návaznosti na výzvu změnil označení žalovaného správního orgánu a petit žaloby tak, že se domáhal, aby krajský soud uložil žalovanému povinnost rozhodnout o odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Rakovník ze dne 4. 6. 2015, č. j. MURA/31282/2012Gurbo r 373, do 30 dnů od právní moci rozsudku. Krajský soud shledal, že podaná žaloba není přípustná. Poukázal na rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 4. 11. 2015, č. j. 2 As 198/2015 - 20, podle kterého je za bezproblémový průběh odvolacího řízení odpovědný odvolací orgán, a zdůraznil, že před podáním žaloby musí žalobce nejprve vyčerpat opravné prostředky proti nečinnosti v rámci správního řízení. Krajský soud doplnil, že bezvýsledné vyčerpání opravných prostředků tvoří speciální podmínku soudního řízení proti nečinnosti správního orgánu. Jelikož z námitek žalobce ani z obsahu správního spisu nevyplynulo, že by žalobce opravné prostředky vyčerpal, krajský soud žalobu odmítl za užití § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Dále doplnil s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2016, č. j. 2 Afs 34/2015 - 37, že mu není dána povinnost, aby žalobce poučil o případných následcích neprokázání uplatnění opravných prostředků.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že krajský soud nesprávně odmítl žalobu, neboť stěžovatele nevyzval k odstranění nedostatku podání. Stěžovatel vytkl krajskému soudu, že nepožádal žalovaného o předání správního spisu, v důsledku čehož nemohl z tohoto spisu při svém rozhodování vycházet. Stěžovatel poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2015, č. j. 9 As 63/2015 - 35, a dovodil z něj, že měl krajský soud ověřit, zda existuje ke dni jeho rozhodování zákonná povinnost vydat rozhodnutí. Stěžovatel nesouhlasil s tím, že by měl prokazovat skutečnosti, které jsou zjevné jen z obsahu správních spisů. Podle stěžovatele není skutečnost, že před podáním žaloby nebyla podána žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, důvodem pro odmítnutí žaloby, ale krajský soud měl v takovém případě řízení přerušit. Stěžovatel poukázal na projednávání případů náhrady škody za nezákonný úřední postup, kde je rovněž nezbytné nejprve, před podáním žaloby, věc projednat s příslušným správním orgánem. Stěžovatel v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 30 Cdo 1529/2011, podle kterého nemůže neprojednání nároku u příslušného správního orgánu vést k zamítnutí žaloby jako předčasné. Podle stěžovatele není důvodu, aby se judikatura Nejvyššího správního soudu lišila od judikatury soudů civilních, navíc za situace, kdy občanský soudní řád upravuje soudní proces komplexněji a podrobněji. V závěru kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se nemohl seznámit s obsahem žaloby. Doplnil, že podle jeho názoru stěžovatel v žalobě neuvedl žádné důkazy, které by mohly jeho tvrzení potvrdit. Podle žalovaného, má-li stěžovatel k dispozici kopii svých podání a doklad o doručení, nic mu nebránilo předat je krajskému soudu. Stěžovatel podal opatření proti nečinnosti až dne 25. 7. 2016 u Ministerstva dopravy. Žalovaný se plně ztotožnil s napadeným usnesením, které vypořádalo všechna stěžovatelova tvrzení. Navrhl proto Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížnost zamítl a přiznal mu náhradu nákladů za řízení o žalobě a o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že ji stěžovatel podal důvodů podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

pokračování

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud uvádí, že již v rozsudku ze dne 4. 11. 2015, č. j. 2 As 198/2015 - 20, konstatoval, že „[p]ro úspěch případné navazující soudní ochrany účastníka řízení je nicméně klíčové, aby se tento obrátil postupem podle § 80 odst. 3 věty druhé správního řádu na odvolací správní orgán. Je na odvolacím správním orgánu, aby si na základě žádosti účastníka opatřil u prvostupňového orgánu potřebné informace o dosavadním průběhu odvolacího řízení a zjednal nápravu, bude-li to namístě. Pokud opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, jež inicioval účastník řízení, nebude úspěšné, může se účastník domáhat vydání rozhodnutí o odvolání žalobou na ochranu proti nečinnosti, již směřuje proti odvolacímu správnímu orgánu.“ Z citovaného rozsudku vyplývá, že vyčerpání opravných prostředků je procesní podmínkou pro uplatnění žaloby ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel se mylí, pokud v kasační stížnosti uvádí, že krajský soud měl využít úpravu obsaženou v § 104a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší správní soud uvádí, že soudní řád správní obsahuje v § 79 odst. 1 vlastní úpravu procesních podmínek, a proto krajský soud správně při shledání, že stěžovatel nesplnil podmínku vyčerpání opravných prostředků, aplikoval § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 79 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud uvádí, že krajský soud nepochybil, pokud stěžovatele nevyzval k doplnění žalobních námitek prokazujících, že uplatnil opravné prostředky proti nečinnosti ve správním řízení. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 22. 5. 2016, č. j. 2 Afs 34/2015 - 37, uvedl, že „[d]ůvodná není ani námitka stěžovatelky, že měl krajský soud vyzvat stěžovatelku k prokázání skutečnosti, že uplatnila prostředek ochrany proti nečinnosti vůči žalovanému. V posuzované věci nebylo pochyb, že stěžovatelka takový prostředek neuplatnila, neboť nic takového v žalobě netvrdila a tato skutečnost nevyplývala ani ze správního spisu, který měl krajský soud k dispozici. Tím, že stěžovatelka podala žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti vůči žalovanému teprve po podání žaloby ke krajskému soudu, nedošlo ke zhojení vady předčasnosti žaloby. Pro soud je sice rozhodující skutkový stav v době, kdy o věci rozhoduje (§ 81 odst. 1 s. ř. s.), nicméně podmínky žaloby posuzuje soud ke dni zahájení řízení o žalobě.“ Jak vyplývá z citovaného rozsudku, je primární odpovědností stěžovatele, aby v žalobním řízení uvedl, že opravný prostředek proti nečinnosti správního orgánu uplatnil a případně své tvrzení doplnil i návrhy na provedení dokazování. Pokud stěžovatel uplatnění opravných prostředků netvrdil a jejich uplatnění ke dni podání žaloby nebylo zjevné z obsahu správního spisu, byl postup krajského soudu, který žalobu odmítl, zákonný. Nejvyšší správní soud doplňuje, že primárním účelem správního soudnictví je ochrana veřejných subjektivních práv a nikoliv objektivní zákonnosti. Proto je tedy zásadně na účastníkovi řízení, aby tvrdil, v čem spočívá nezákonnost rozhodnutí či postupu správního orgánu a jak tím bylo zasaženo do sféry jeho veřejných subjektivních práv. Nelze proto klást k tíži krajského soudu, že sám další důkazy nevyhledával, pokud stěžovatel ani jejich existenci netvrdil.

Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 120 a § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu